

Gierik 62, maart 1999

Wouter de Koning

EEN GEWOON, VIETNAMEES MEISJE

Toen ik de vensters aan het schuren was
het gladde blanke hout
onder mijn vingers
dacht ik aan
jou

hoe jij met je
kleine handjes
in de puinhopen speelde
van een verloren stad

onzin natuurlijk
want je was hier

jij speelde in de tuin
met vrolijk gekleurd speelgoed
niet eens zo ver
van mij vandaan

en de krant
lag op het hoekje van de tafel
met jou op de voorpagina
een gewoon, Vietnamees meisje.

Walter Verraes

EENS RUSTEN WIJ

F. P.

fernando pessoa
jij wil niet zijn
je houdt van schijn
(want hoed je
voor dichters met hoeden
op hun weke hersendelen)
je wil niemand zijn
doorzichtig paradox
verdicht de lettergrepen
die ik in mijn handen houd

ik grasduin in je weerberichten
ik ruik gewillig de portugese zee

op een wenteltrap van eschertreden
loop je in pseudoniemen
op ommuurde muren
over lege pleinen neergestreken
zoek je een hartslag zonder hart
een zee zonder ziel
een deining zonder jaargetijden

leesbaar kreupelhout met veel gezichten
ben je leefpijn in schaduwplanten
loerend luipaard
met het besef der doden in je gang

voor ik verwekt was
wekte jij je verzen

"de zon verguldt
zonder een woord"
ik weet het wel
maar alle dichters
lijden aan die klierziekte

wees gerust
eens rusten wij
in het verdwijnpunt
eens zijn woorden overbodig

GESPREK MET PESSOA

weet je
fernando
het is moeilijk aan te zien
je aan jezelf nog vast te houden
als de lente komt

zie de gouden vlieger van een kind
tussen een zee van zee en vuur
bewegen

hoe dit alles ongelukkig
in de hagen hangt
bij felle wind

het is altijd weer beginnen

de sleutel van de maretak
brengt redding
(dus geen obool voor charon)
of de armen van een vrouw
(vol harpen en violen)

het is moeilijk aan te zien
jezelf nog vast te houden
aan je kapstok
met een jas voor elk seizoen

zeker komt de lente
op een bootje
(ook al zijn we uit den boze)
de lente op een zeilboot
of een zwaan

weet je
ik ga nu in de wintertuin
stil met de bomen praten
tot het over gaat

Roger M. J. de Neef

IN MEMORIAM JAN DE ROEK

En achter deze taal van cijfers en tuinen
Voltooide de kroning de jonge koning;
Hoe het oor luisterde naar zijn droom
En eindigt als het verhaal van een cirkel
Met zijn gestalte.

Maar hoe onduidelijk en rond de armoede van dit feest
Vermelde ik de jongste en bij herhaling de oudste brief:
Wie is Narcissus, Don Juan of Antigone
En weet september in de houten duif
Knielend met zijn lichaam in een schors van ijzer
Nadien het stollen van lucht in licht.

Hem gedenkend luister ik met de stemmen die hij vond.
Geschonden en begrepen
De leegte die mijn stem zal vinden
En zoals ik hem opspoor de bekende, in de stilte.

Jan De Roek

Eens en kortstondig bloeien
de pinksterbloemen
in het onverschillig jaar,
zijn eendere, zijn onverbiddelijke dagen.
Soms groeien zij verborgen
tussen de rupsenklaver en de vliegenzwam,
de razende, roofzuchtige insecten.

Ik ben een nevelkraai.

Het afscheid knaagt,

Wij zijn kettters en afvalligen;
ons wordt niets meer kwijtgescholden.

Is dit de nederlaag,
het onvermijdelijke afscheid,
dat ons telkens opnieuw in een molshoop,
een schelp van schaamte doet kruipen?

Weer is tussen u en mij
de muur welke wij
uur voor uur en
steen voor steen weer
hadden afgebroken
moedeloos hoog heropgebouwd,
staan wij verslagen en in twee
gebroken aan weerskanten,
kan ik alleen het oud egidiuslied proberen,
of van twee koningskinderen zingen,
denken aan dien avond en die roze
want het is zo'n vaag en oud verdriet
van mateloos alleen te zijn vanavond;
wij twee wij moeten scheiden
een wereld schoof zich tussenbeiden.

Daniël Franck

SHEHERAZADE

Ook dit is aanwezigheid: je polsen
aangeboden, netjes je hals gewit,
de gilette erbij, je verzwijgen,
je gestalte in de hals van de maan,
het verzuchten bij je kleine opstand
die ik tussen de tanden verpletter.

Penetreer je van binnen naar buiten,
herhaal, stapel me op, vlij me handig neer
in jouw ondergronds ontwaken, jij barst
afgelijnd als een behoedzaam vertrapte schelp.
Er worden rode lampen ontstoken,
schaduwen waarin geen verschil herkend.

Herkomst hanteert in ons geen eigen taal
dan in de afstand die de vlucht reeds nam.
Wij zijn van het rijpe aanhoren lam.
Verstild aanschouwen wij elkaars naaktheid
van nabij, de kaarsen branden bloedheet.
Aan het oog van onderkomen schoffelen wij.

In mij zink jij weg, ik verga in jou,
onherroepelijk de trekker voorbij,
glasheldere pasta onder een scherm
van duizend zonnen, zo aanraakbaar ver.
Ik borstel je adem uit, je vege lijf,
je volgeschreven blad hel, je mannelijkheid.

Zo schrijf ik je woeste toekomsttaal uit,
dit pact dat aan de muren geen ontkomen bood,
deze gedragslijn, de steven gewend en nog
spat mijn verlies, mijn onmacht dik als maan
in duizend nieuwe kelenkorven uiteen.
Aanhoor hun schorre, geile gezang, noteer.

Dus haal ik je onder de lakens vandaan,
trommel aan je klankloze gedraging.
Je gebaart van onwil mij dit aan te doen,
ik herhaal. In dit gebeuren ligt een raakvlak,
lenig leunend op het zand van onze huid.
Ruis van duurzaamheid doorheen onze regen.

Jan Kees van de Werk

STORM EN STRAKS

blauw
drijft
de wind

open mond
vol zon
en maan

woning
van
het woord

buitelt blad
door licht
en lucht

terug
naar wortels
van de tijd

dochters dwarrelen
naar
hart en wens

reiken handen
storm
en straks

koe neemt
zon op
hoorns

trekt kleur
door
blad

gelijk gewicht
hier de veer
daar het hart

VOOR MOEDER

vingernagel
hangend
boven

gat
geslagen
geheugen

wenst zij
knopen
in de tijd

even
rust

hou
en
vast

oog
gesloten

licht
en
lucht

bewoont
vroeger
leegte
van het huis

regenboog
raakt
toen en nu

zij praat
met mijn
vertrokken vader

dier in nood
huilt tranen
loos

faalt zoon
in troost
en steun

DE JONGEN

de jongen woonde
in het huis
van wolk en wind

licht en lucht
hielden
zijn handen vast

vogels vlogen
door
het hoofd

de zon kwam
in zijn ogen
op

hij jongleerde
met ster
en maan

voeten
liepen
aarde

planten slingerden
om
de tong

gewoon
allemaal
heel gewoon

niets te wensen
want
alles was

tijd dronk
hij uit
een kopje thee

het bos
begreep
't

zijn hond
hield hem
in de gaten

en gromde
af en toe

naar straks

groter groeiend
dan
zijn knieën toen

begreep
de jongen
vele jaren later

het janken
van zijn hond
midden op de dag

wolken
worden
zwaar

wind
zaait
storm

licht
wordt
donker

lucht
krijgt
ademnood

vogels
vallen
vleugellam

de zon
gaat
onder

ster en maan
doven
aan zijn voet

aarde
is
verschoven

planten
laten
los

als je
groter

groeit

zien ogen
door
gevelde bomen

bos
niet
meer

het huilen van
de hond klinkt
door zijn oren

Cel Overberghe

Stukjes gesneden lucht

STAD AAN DE STROOM

Witte musea woekeren er
in de marge van de stad.
Kamergeleerden vullen er de muren
met schier naakte stilte.

De nood is er hoog,
de drempel te laag
voor nuchter denken.

ADVERTENTIE

Met narcissusreizen
op egotrip.
Tijdens de reis is er kans
op bekvechten.
Een speciale reductie is voorzien
voor personen
met het grootste woord.

Verstoorde eigenliefde
is volledig ten laste van de klant.

Alle dagen afreis
behalve op Schijnheiligen.

ROOMS RECEPT

Neem een schone jongeling,
niet te snugger.
Besprenkel hem met dure woorden,
breek zijn weerstand
door heftig op zijn ziel te trappen,
zo, dat de hooggespannen verwachtingen
een voor een
naar buiten komen.
Druk ze de kop in
en maak een vulling
met frustraties van eigen kweek.
Ram deze in zijn strot,
smoor hem in miswijn en
verhef hem vervolgens tot held.

Opdiene
met bronzen medailles.

ARTIESTENVERDRIET

Stukjes gesneden lucht
stremmen de lyrische longen
van de charmezanger.
Aan zijn champagnekurkdroke lippen
kleeft het schuim
van schuine liedjes
gezongen op verzoek
van deerniswekkend dikke dames.
Zijn zaadverwerkende nijverheid
tijdens de pauze.

Guy Commerman

**Ceci n'est pas René M.
of zijn dit échte mensen ?**

1

Zijig tempera geschilderd over schaaldieren.

Schelpen als teleurstellingen van hoezeer
de oceanen slechts zeeën wilden zijn.

Parels verborgen in het diepe oosten van oesters
en vissers duikend in zichzelf naar roem.

Alles schijnt door. Korallen zijn ook mensen.

2

Zonsondergang blauwig uitgewist als vergissing.

Ademtochten onaanraakbaar als aureolen,
schrijlings over naakte minnaars zonder ziel.

Stemmen, overal stemmen langs vergrijsde muren.
Gedoofde lichten zonder luister van lichamen.

Het vuur is dood. Asse mengt zich onder mensen.

3

De wolken kammen en de haren vlechten.

Haar hoofd past in het gouden kader van de manen
en zij eet appels in de kamers van eros en versteent.

Een marmeren havik op de vensterbank
wankelt, valt op het ledikant en kwetst het linnen.

Een frisse waarheid. Liefde verlaat enkele mensen.

4

Hoor je hoe magisch sirenen hun lijfliederen

aan de man brengen? Vanuit een luchtballon
valt de bolhoed van een burgerman. Hij luistert

naar de lichtheid van zijn eigen zwaartekracht.
Hoor je hoe hij zucht? Hoor je het mooie zwijgen?

Een vis op het droge. Geen kieuwen voor de mensen.

5

Een schilder zonder pijp groet graag de dingen

in de vogelkooi. Niemand kan nog vliegen,
ook de hoeden niet. De hoofden slaan op hol.

Een vrouw kijkt toe hoe haar zwaluwschaduw wenkt,
de hand onder de borst, de gezwollen tepel afgewend.

Het penseel aarzelt weer. Zijn dit échte mensen?

Romain John van de Maele

IN TERVUREN

1.

In Tervuren wierp hij schele blikken
op mooie zwarte vrouwen,
maar hij verlangde naar blanke korsetvorstinnen
zo groot als een land
waar nog geen kruis was geplant.

Hij knipoogde scheel naar Parmentier
want de tram ging niet tot Nice,
zo zuiders en zo lentezacht
als een nieuwe maîtresse in Brussels kant.

2.

Tussen de vele maskers schuifelt
een oude man met witte baard.
De maan vergezelt hem onheilspellend
en verre stemmen spreken kwaad.

Zijn korsetvorstinnen hebben zich omgedraaid
in hun verpulverd Brussels kant.
Het is zo koud in het verre Nice
en zo eenzaam in het krakend ledikant.

Er is geen uil die schreeuwt
in de onheilsnacht -
er zijn slechts wraakzuchtige zwarte vrouwen
en uit het verre Nice klinkt een gebroken klacht.

Annmarie Sauer

ZO ZAL IK GAAN

*'t schuren en 't schrobben
geluiden uit de ondergrond
het sorteren van het puin
schoenen waarin zij liep
de troost van vers verleden
werktuigen voor morgen
staan samen voor de deur*

*nachtblauw
met storm en schipbreuk
in haar ogen
weet zij zich sterk
en in zichzelf
geborgen.*

het applaus
van het roffelen van regen
op het dak
De kreet
toen de steen het glas
verbrak
de fanfare voor de rusteloze reiziger
die op moet staan

als een feniks
reizend uit de zee
een vlinder vliedend
naar de maan
zo zal ik gaan
in kleuren zwervend
bestaan.

MADAME PROMÈNE SON CUL
SUR LES REMPARTS DE VARSOVIE

(Jacques Brel)

Vorige zomer noemde ik mij een
jonge vrouw
Nu loop ik door de straten van zwarte sneeuw
zwaar van heden en verleden
bevangen door een vreemd licht
bij het versterven van de dag

In het kantelen van de eeuw
en de grijsheid van herrezen nacht
zie ik haar jong en koud
en weet
herinnering
maakt oud.

Rose Vandewalle

VAN HIER TOT IN JERUZALEM

van hier tot in Jeruzalem
het zijn altijd
de dochters die zorgen

het park
vlak voor de sabbat
oase voor kinderen
uitzwermend
sjaloom op hun fietskes
de meisjes
gehuld in feestrijke rokken

van hier tot in Jeruzalem
het zijn altijd
de dochters die dragen

Ochtend in Hatrival
deuren zwaaien open
slaan toe
stemmen waaiieren uit

rue de Libin
in een wasbak
vloeit
als van oudsher
water vloeit tijd

Laatnamiddag
kantje boord zomer
op de wip met de herfst

geen hond die niet blaft
geen schaap dat niet mekkert
telkens weer galmt de kerkklok
door de kuip van het dorp

Rust komt pas echt
als het koor van de krekels
gaat zwijgen
sterrestil wordt het
rue de Libin

het woud is nu voelbaar dichtbij
vossen houden zich klaar
oren gespist
snuit in de aanslag

de straat is geen straat meer
maar verlengde van woud
is melkweg
hemel heelal

wijl vuurwater
vult onze glazen
verdampst onze adem
diep in september
rue de Libin